Nejen nezapomínat

Již druhým rokem vzpomínáme, že nás 9. února tragicky opustil br. dr. Bohumil Houser. Jeho stopa v naší obci, a všude kde svou bohatě nadanou osobností působil, budí nejen obdiv, ale je stále tak přítomná, že téměř odporuje zákonu všeobecné pomíjívosti všeho, neboť zde neplatí ono povrchní „sejde z očí, sejde z mysli“. Důvodem této neustálé přítomnosti a inspirace může být jen moudrost a spravedlnost, kterézto vlastnosti jsou hodnotami věčnými a to doslova, neboť nás smrtelníky spojují s Věčností.

A tak i unitářská obec, v jejíchž základech moudrost a spravedlnost neustále zůstává, přes všechny problémy nejen že nemůže nikdy zapomenout památky spravedlivého, ale přímo je jí zavázána k duchovnímu růstu a poznání moudrosti. A tak jsme zde, v brněnské obci, mohli zažít tu vzácnou proměnu, kdy slzy, lítost a zoufalství vystřídala atmosféra tvůrčí snahy a práce na společném díle, vzájemná podpora a přátelství... neboť „Jsme všichni bratři a sestry v jednom oceánu Života“...

Po dvou letech jsme si již také dodali odvahy a nahlédli do pozůstalosti br. dr. Housera s pečlivou láskou uspořádané JUDr. Soňou Matochovou a nám odevzdané v krabicích. Stále v kanceláři ležely a vzpomínky příliš živé smutkem nedovolovaly nahlédnout. Přišel však čas, kdy převážily vzpomínky zavazující k zodpovědnosti. Br. Ventruba dobře vytušil ten moment a vyprázdnil krabice s cizojazyčnou i českou literaturou. Celá pozůstalost br. Housera bude součástí naší knihovny.

Jarmila Plotěná

Cesta vědomého života

Tobě,

který sis zvolil žít tento život
plný boje, trápení, utrpení, nemocí, napětí,
práce a zaměstnání, lásky, iluzí, tužeb a snění,
tobě, který ač žijící, přesto nespokojen,
tobě, který silně pociťuješ tíhu života,
tlaky okolí a světa,
tobě, který žiješ a přesto máš pocit,
že nežiješ radostný a naplněný život,
tobě, který ustavičně bloudíš sem a tam,
nenalézaje radosti a štěstí,
tobě, který pilně plníš úkoly svého zaměstnání,
ale přesto nejsi úplně spokojen,
tobě, který žiješ materiálně dobře zabezpečen,
ale přesto nešťasten,
tobě, který trpíš nouzí, bolestí a žalem,
tobě, který máš již skoro vše,
ale přesto máš pocit, že ti něco schází,

tobě nyní sděluji toto poselství.
Jsi ochoten?

Jsi ochoten naslouchat?
Jsi ochoten vnímat hlas,
který touží potěšit tvé srdce
a rozradostnit tvoji mysl?

Jsi nyní ochoten
se oprostit od všeho,
co tě právě teď svazuje,
od veškerých myšlenek na tvé potíže,
na tvoji práci a úkoly,
na tvoji bolest,
na tvé pocity plné obav,
co svět přinese?

Jsi nyní schopen
se jednoduše uvolnit
a zastavit tyto tíživé myšlenky,
které tě neustále obklopují
a nutí tě,
abys jim stále věnoval pozornost,
jsi schopen a ochoten?

Věz,

že nezůstaneš opuštěn
a bez pomoci.
Věz, že v tomto uvolnění
je skryta
hloubka života a radosti,
věz, že uvnitř,
v tvém nitru
dlí něco,
co je živé a radostné.
Věz, že uvnitř tebe
dlí tento pramen života,
Síla,
která touží se ti ukázat,
Síla, která je živá,
neboť jen to,
co je živé,
může naplnit tvůj život radostí

a láskou.
Uvolni se a vnímej

to, že se nyní s tebou stala změna,
uvolni se a vnímej
klid, který se ti v tobě nabízí,
klid, který ti ukazuje cestu
do tvého nitra,
kde je ukryto jádro tvé bytosti,
kde je ukryta tvoje podstata
a kde je ukryta Láska.

V tomto vnímání otevírá se ti cesta,
je to cesta lásky,
cesta pochopení a moudrosti,
cesta vědomého života.

Hana Kupková

Kytička vzpomínek

na bratra dr. h. c. Bohumila Housera

Milý bratře,
do času současných vln vplýváš do našich vzpomínek, neboť smrt je bezmocná k síle tvůrčího ducha. Jakkoliv jsi byl akademicky vzdělaný, nadto obdařený moudrostí starověkých věd zasvěcení - rádi jsme Tě oslovovali - Bohoušku. Ještě dodnes přechovávám jako vzácnost zápisy Tvých přednášek o buddhismu a křesťanské mystice (Mistr Eckhart, Jakob Böhme, Jan z Kříže). Stále ožívají navzdory zažloutlým listům.

O Tvé vzácné osobnosti napíší i další pamětníci. Jen, co je mně moc líto, že jsme spolu nepřeložili Tvoji báseň - epopej s názvem „Haiku“ (Dotek Vesmíru) s prosbou, abych české vydání přeložila do němčiny. Žel, na společné práci jsme se setkali dvakrát... Možná, žes' ji přenesl do vesmíru, aby byla doplněna duchem Univerza.

Děkuji Ti, milý Bohoušku, i za ten pevný srdečný stisk ruky, který mi potvrzoval, že i mé přednášky v Unitárii byly přínosné.

S pocitem, že jsi jako duchovní mistr odešel na vyšší místa, či do vyšších sfér, cítím se jako učednice hledající cestu světla - návratu do Boží domoviny, kde roste strom života věčného.

A když se dívám večer na hvězdy a některá mi v letu blýskne - pociťuji, že tam nahoře je ti už lépe - či se chystáš k dalšímu vtělení na planetu Zemi - abys ji duchovně probouzel a proměňoval k lepšímu spolu s dalšími vtělenými mistry - dokud se nenavrátí ke žním - Mistr mistrů - Ježíš Kristus - zachránce a soudce planety Země.

S vděčností vzpomíná Miluše Šubartová

Bohumil Houser:

Soumrak bohů

Soumrak jednoho dne
Tříkrálového
všedního, upachtěného
jako moderní života sám...
Dohasíná žhavá ocel
v našich očích
jedna z posledních taveb
a zbývá jen popel
v jantarové špičce,
hrnek umazaný od černé kávy,
kaňka mezi řádky
napsaná těžkou
prací deformovanou rukou,
touha po klidu cválající nocí,
spánky bez probuzení.

Zhlíží na kořist
jestřábí oko,
nespočetné oči z Harmonie Sfér,
na zemní hraboše
v atomických krytech
pod mlhou strachu zahrabané
čekajících na zázrak vzkříšení,
bez lásky, odříkání a utrpení,
bez pokory a víry v cokoliv,
jen tak pro recesi,
aby snad v novém životě
toužili opět výš
a snad jen proto
museli se zahrabávat níž
do hloubek mazlavé hlíny
mezi červy se cpou,
ze strachu ze svých myšlenek,
nemizících skutků
i Satanových dětí.

Kostry vás všech živých
na rentgenovém snímku
Velkého portrétisty

nahozených v barvách měsíčních iluzí
nepoznal by ani Herodes
a jeho bratrstva méněcenných!
Poznali by dnes jak se přepočítali, -
neb likvidací antithésy
poškodili si vlastní protézy
stanovíce pro genetiku
zásadně špatnou politiku.
Podporovali totiž geny poslušných
příležitostně dokonce zbabělých,
klidně však vraždili děti „Světla“
tak hloupost nesmírně kvetla
a synové „Světla“ a „Pravdy“
zmizeli z evolučního kódu navždy!
Dnes jen zkoumají přes mikroskopy
jak mohli být tak tisíce let hloupí
v přesvědčení, že bez negace
může být život, pokrok, legrace
samozřejmě poznali i něco více
NENÁVRATNOST ZMĚN V GENETICE!

Město v plamenech soumraku
jedné pomyslné civilizace
pletoucí myšlenky z tkaniny
vykopané archeology v Babyloně
na Tvoje čelo ryjí
své poslední varování!
Poslouchám reptání Tvých tlampačů
skřípání zadřeného mechanismu
plození frázostroje nesmyslů!
Ve skřecích Tvého organizovaného hluku
slyším blížící se konec
tvůj jako celku
i sebe jako části...
Praská poslední článek
krouceného rezavého řetězu
za kterým zpívá jen Ether, -
prázdnota vybledlá bez relativity
a moje MENE TEKEL...

ŠIN-DŽIN-MEJ

(Pečeť víry)

Hymnus Šin-džin-mej napsal druhý čínský zenistický patriarch Szozana (529 - 606). Je až doposud v češtině zcela neznámou filozoficko-náboženskou perlou líčící nejvyšší Skutečnost, ke které nás vede naše víra. Překlad názvu je skutečně „pečeť víry“. Proto také poslední poznání pečetí tuto víru a naše cesta, ubírající se až do tohoto okamžiku v relativním, se takto ukončuje.

Každá filozofie, každé náboženství a každé odvětví vědy dochází na konci své teorie k „První příčině“. Tato poslední bezpříčinná Skutečnost byla v různých dobách nazývána často i magickými jmény: v Indii *Parabrahma*, nebo v raných védách *Akaša* (první příčina bez příčiny) později *Az*, v Bhagavadgítě *Aum*, ve starém Egyptě *Nun*, v buddhismu *Nibana*, *Tao*, u Zarathustry *Oheň života*, u Hermesa *Trismegistas Telesma*, u Alxandrijských filozofů *Logos*, u Heraklita *Plodící oheň*, u Hippokrata *Ignis subtilissimus*, u Aristotela *Entelechia*, u kabalistů *Astrální světlo, Ensof* (nekonečná první příčina nebo *Ajim*, tj. *Nic*), Gelleniova *Pneuma*, u alchymistů *Quita essentia* a *Azoth*, u Tomáše Akvinského *Spiritus vitae*, u Deskarta *Subtilis materia*, u Izáka Newtona *Spiritus subtilissimus*, u Paracela *Alchaest*, u Schellinga *Absolutno* (subjekt - objekt), u Hegela *Idea*, u Kanta *Ding an sich* (věc v sobě sama), u Vogta *Organická intelektualita*, u Herberta Spencera *Nepoznatelné*, u Schoppenhauera *Vůle*, u Hartmanna *Nevědomé*, u Freuda *Libido a instinkt*, u Adlera *Gross-komplex*, u Bergsona *Élán vital*, u mesmeristů *Fluidum*, u Reinchenbacha *Od*, u Oswalda *Ehergie*, u Büchnera *Substance*, u Maeterlinka *Velké mysterium*, *První původní příčina* nebo *Nic* když všechno přijde, u materialistů *Protyl*, u vitalistů *Životní síla*, u starších embriologistů *Nisus formativus* - všechno více či méně vědecká pojmenování stejné věci.

Jak vzdálený je dnešní svět násilí a neetických hodnot kráse, pravdě a harmonii této prapříčiny. Kolik nejrozmanitějších rizik pro zánik člověka vytvořila příroda prostřednictvím lidského vynalézavého mozku. Část dnešních psychologů a psychiatrů popírá zcela možnost člověka svobodně se rozhodovat a tvrdí, že není žádný rozdíl mezi bdělým stavem, spánkem a hypnotickými stavy (Pavlov) a že v podstatě i bdění je pouhým stavem mezi smyslovým signálem a mozko-míšním reflexem. Podle této teorie by nebyla prakticky žádná možnost na záchranu člověka neboť proporcionalita růstu mozku s rychlými změnami v okolí člověka je v takovém poměru, že původní rovnováha se dávno ztratila, což se viditelně projevuje zesíleným přírůstkem chorob. Jsme proto svědky gangsterismu, vydírání, vraždy nacházejí neustále cestu z Jižní Ameriky do ostatních částí světa, mezinárodní právo se stává iluzí a není ničím neobvyklým, že představitelé států vyjednávají s únosci jako s rovnoprávnými partnery. Toto vše popularizuje zločinnost a proto se musíme připravit na to, že celkový stav v budoucích létech se zhorší.

Víra je hlavní silou duchovního zrání ve všech náboženských systémech. I ve vyšších formách zenistického cvičení je víra nutná a bez ní není žádné opravdové horlivosti, pokory a podstatného pokroku ve cvičeních. Čím větší mistr - tím více se mu vyplatí věřit, neboť ušetříme spoustu času, který bychom jinak musili strávit vlastním studiem a hledáním. Proto máme i v křesťanství mnoho krásných citátů ve prospěch víry např. v Bibli.

Patriarcha Szozan napsal:

Nejvyšší pravda není těžkou
a nedává žádné volby mezi dvojakým,
když již více ani nenávidíme ani nemilujeme,
pak se zjeví jasná a nekonečná.
Ale ten kdo je od ní vzdálen jen vlásek,
je od ní oddělen takovou dálkou jako nebe od země.
Ten, kdo chce prožít její zjevení,
ten musí zanechat poslušnosti a odporování.
Boj mezi poslušností a odporováním
jmenuje se nemocná duše.
Kdo nezná nejhlubší smysl pravdy
opotřebovává se marným přemýšlením.
Dokonalou jest
jako klenba nebes,
bez nedostatku a nadbytku.
V pravdě, kdo ještě lpí na přijetí či odmítnutí,
ten není svobodným.

Nehoň se neustále za tvořivým bytím
a nezastav se u ne-bytí - prázdným!
Když ale najdeš Jediné
a mír svobody, tak odpadne všechno samo sebou,
bez Tvého přičinění.
Jestliže si přeješ, aby se pohybující zastavilo,
aby ses vrátil k odpočívajícímu,
pak čím více se k tomu vracíš,
o tolik více odpočívající se pohybuje.
Neboť, jak se to stalo,
že bylo pochopeno -
Jediné,
pokud člověk ještě váhal
mezi jedním a druhým?
Ten kdo tomu nerozumí,
že je sotva jedno,
ten ztrácí také svůj zisk -
z dvojího.
Ten kdo se honí za svým egem,
tomu unikne,
ten kdo se honí za Ničím (prázdnotou)
tomu ukáže záda.
Tisícem slov a tisícem myšlenek,

jsi od Pravdy tím více oddělen.
Teprve nad všemi slovy
a za všemi myšlenkami,
můžeš Ji - jakž takž potkat.
Jen když odkrýváš kořeny, nechá se podstata získat.
Myšlení nechápe nic,
nežli bezpodstatnou slupku.
I když Ti radí myšlení jen okamžik,
tak se ztrácíš v prázdnotě
Ničeho,
jehož změna a pomíjejícnost
zcela povstaly z Tvého omylu.

Nepotřebuješ nejdříve pravdy hledat,
potřebuješ-li pravdy,
nechť mlčí Tvé myšlení,
to je důležitým!
Nezůstaň stát
při protichůdných otázkách;
varuji Tě -, abys se za těmito
ani nehonil ani jich nevyhledával!
Ten kdo si ponechá od protikladu
jen vůni,
toho duch zůstane zmaten.

Všechno dvojaké je odvislé od jednoho,
ale ani u tohoto jednoho
nesmíš se zastavit!

Když duch potká nezrozené,
tak absolutní nenese žádné viny.
Tam, kde není žádné viny,
tam není žádná věc.
Nezrozené
je nemyšlení.
Když nějaká činnost se honí za jevy,
tak se pokazí;
jev se propadne,
když se honí za činností.
Jev má své bytí jako jev
pomocí činnosti;
činnost má své bytí jako činnost přes jevy.
Kdo chce prohlédnout obě strany,
pro toho je sotva jedna.

Jako Nic
obsahuje každou dualitu (dvojnost) a všechny věci.
Tam, kde není ani jistoty, ani nejistoty -
jak může se ještě zde najít stranickost?
Podstata nejvyšší pravdy
je dokonalost;
zde není nic těžkého
a nic více lehkým. Pouze malicherné myšlení váhá
a čím více se samo uštve,
a to později dosáhne cíle.
Spoutaný ztratí každé měřítko,
jej poutá omyl;
nespoutaným chodem
stane se vše přirozeným.
Neměnné je podstatou
a přece není nic nehybného.
Kdo se svěří této přirozenosti,
ten se spojí s pravdou -
je svoboden a osvobozen od všech starostí.
Stesk starosti vzdálí jej od ní.
Zádumčivé (smutné) pohroužení působí pochmurně, -
a pochmurnost (zádumčivost) tíží duši.
Proč máme býti k jednomu přátelští
a k jinému nepřátelští?
Ten, kdo chce dosáhnout kosmické jednoty,
ten nesmí šestero druhů prachu
nenávidět (barva, zvuk, chuť, atd.)
Kde není tento nenáviděn,
tam právě není nic jiného,
nežli Buddhova úplná moudrost.

Moudrý je osvobozen od aktivity,
blázen je spoután sám sebou.
Pravda netrpí vedle sebe žádné pravdy.
Marně se upínají lidé,
zamilovaně na bezcenné.
Sebou sama se pak mučí duše -
není to velkým omylem?
Tam, kde on vládne,
je duše rozryta až do dna.
Probudíc se z něho (omylu)
tak není nic ani zlého, ani milého.
Marně se snažíš být soudcem protikladů.

Je pouze sen, okamžik dočasného květu.
Proč se máme mořit
je (protiklady) chytit?

Jediným trhnutím odhoď stranou
klady a protiklady,
každou přednost a nedostatek!
Pak odletí sny
bdělému oku.
Pak není duše více
v tom či onom
a všejednotou
jsou všechny věci.
Podstatou jednoty
je absolutno.
Když zapomeneme najednou
účinky souvislostí
a prohlédneme všechno bytí -
„jako to samé“ (identita, takovost),
pak se vrátíme zpět k přírodě.
Znič každý pramen omylu
a zanech srovnávání!
Kdo chce, aby se pohyblivé uklidnilo,
ten nesmí nikde nalézti pohyblivost.
Kdo chce, aby se nehybné (klidné) pohybovalo,
ten nesmí nikde nalézti nehybné.
Oboje je tedy nemožným.
Jak se to má však s jediným??

Poslední nekonečné
nezná žádných pravidel.
Koho duch v totožnosti
je v souzvuku,
pro toho končí každý dále účinkující čin.
Když všechny malicherné pochybnosti lišákovy zhasly,
tak se teprve objeví
rychle a přímo
skutečná a opravdová víra.
Nezbude žádné ego
a nikomu nepřijde pomyšlení (touha).
Duch se rozsvítí nekonečně a jasně.
Bez námahy je od této chvíle síla ducha.

Tam, kde vládne nemyšlení,

jsou nezměřitelnými
smysly a city,
ani vlastní ego, ani jiné
nenajdeš kdy v říši pravdy.
Když pak náhle a bez velkého přemýšlení
měl bys ji přiléhavě vyjádřiti,
řekl bys:
„Není dvojakou“ (dualismem).
Když ale není více dvojího,
pak je vše jedno a totéž -
všeobjímající.
Přichází moudří z celého světa
a uctívají ji.
Jednu pravdu nemůžeš ani rozšířit, ani zúžit.
Jeden okamžik je jako
deset tisíc let -
bytí a ne-bytí
celý nekonečný svět
otevře se oku.

Nejmenší je rovno největšímu,
hranice jsou smazány;
největší je rovno nejmenšímu
bez dělících zdí.
Bytí není nic jiného nežli Nic,
Nic není nic jiného nežli bytí.

A jestli není tomu tak u Tebe,
pak nesmíš na ničem ulpívati!
Jedno není nic jiného nežli vesmír (vše)
vesmír není nic jiného nežli jedno.
A jestli tomu tak jest,
proč tě ještě zneklidňuje nedokonalost?
Víra je nedvojakou.
Nepodvojnou je víra těch,
která je nevyslovitelnou.
Minulost a budoucnost
nejsou-li
věčným nyní (teď) ??

Poznámky k Šin-džin-mej

1. I subjektivní postoj vůči Pravdě musí stát nad protiklady. Musí být povýšen nad oddanost a odpor, nad přijetí a zavržení - pouze tak zamezíme oddělení se od Pravdy na vzdálenost vlasu. Pouze tímto způsobem je možný zážitek jednoty subjektu s objektem.

2. Tato označení nesvobody spočívají v ustrnutí na sféře protikladů a rozmanitosti (tedy opaku Jednoty).

3. Všechno protikladné zmizí, ale nestane se prázdným nic, vlastně se vůbec neztratí, nýbrž se stane dokonalým.

4. To se týká obou identických stránek zážitku, tak jako bytí Pravdy je zároveň „stáváním se“ - tak kontemplativní ponoření ega je zároveň aktivním účinkem.

5. Poněvadž všechno je spojeno s Absolutnem, věci nenesou žádnou vinu na tom, že ve světě vznikají protiklady, tj. na tom, že je utrpení, špatnost a hřích. Teprve omyl a vina subjektu vynáší protiklad dobra a zla do světa. Tím, že subjekt pokládá sebe sama za jednotlivou existenci a tím se vymaňuje z Jednoty, tříští tuto jednotu do dualismu protikladu a tím se stává původcem utrpení a hříchu.

6. Oboje je pouze relativní, ale jsou zakořeněny v Absolutním - ve své nesamostatnosti jsou od něho odvislým.

7. V absolutní totožnosti jsou zrušeny všechny diference.

8. Pro svatého člověka je všechno bezprostředně přirozeným - téměř hravým výrazem jeho bytí.

9. Tímto mají být zasaženy jednostranné postoje „útěku od světa“ světobolu a asketismu.

10. Ten, kdo opovrhuje šesti jevy, tj. barvou, tónem, pachem, chutí, hmatem a „myšlenými věcmi“ - ten upadá tímto sebemučením do křečovitého duševního stavu zcela ovládnutého od nesvobody.

11. Proto je zde nemožným „jedno milovati a druhé nenáviděti“. Proto nesmíme mít k Absolutnímu světský postoj formulovaný jako např. „světská láska či světská nenávist“.

12. Je míněno mžikání oka, které vzniká předrážděním očního nervu tlakem nebo třením očí.

13. Omezením se na jednu polovinu protikladu jsme neustále rušeni jeho druhou polovinou. Abychom takovým poruchám předešli, musíme proniknout až k jednotě stojící nad protiklady.

14. Tak, jak je Absolutno samo vůči sobě neměnným - neboť každý klid a každý pohyb jsou relativními, tak zůstává také stejným ten, kdo žije v Absolutnu.

15. To = Absolutno.

16. Smysly a city se zde nevztahují na něco jiného (nejsou již relativními) ani nejsou svázány individuální omezeností, nejsou víc „ničím psychickým“, ale jsou neměřitelným, tj. absolutně neindividuální.

17. „Takovostí“ můžeme přeložit výraz bhutatathata. Míněna je podstata Pravdy.

18. Doslovně: „oni uctívají tuto pravdu“. Čínské slovo Shu znamená zároveň podstatu, pravdu a odtud odvozením i sektu.

19. Pouze relativní pravdy mohou na své platnosti přibývat a ubývat.

20. Číslo 10.000 znamená nekonečnost a věčnost, které ve své nadčasovosti je zároveň obsaženo v nejkratším okamžiku „nyní“ nebo „teď“.

21. Absolutní stojí tedy nad veškerým časem (10.000 let = jeden okamžik) nade vším prostorem (tj. nad všemi světovými stranami a nad celým světem) a zároveň nad všemi vztahy (velké : malé).

Přeložil a poznámkami opatřil dr. Bohumil Houser.